

107. Дотъкмете отпущнатитѣ думы въ предложениѣта: Трѣба да имамы очи за да . . . Не дери кожата отъ животното, което е умрѣло отъ . . . Дойде пролѣтѣта и славея си запѣ пѣсенѣта въ . . . Българската азбука е изнамѣрена отъ . . .

60. Желѣзо.

Брѣжката на вратата е отъ желѣзо; ключелницата на сандѣжа е отъ желѣзо; подковата на коня е желѣзна; гвоздейтъ на стѣнната е отъ желѣзо; кѣдѣто и да погледнешъ все ще да видишь този полезенъ металл. Да, едно щастіе е за челѣка дѣто е намѣрилъ въ земята желѣзото. Да останѣше той съ златото и среброто, но безъ желѣзото, тогасъ щѣше да ходи съ прѣстенчета и обичкы, пакъ храната си щѣше да кѣса съ негтѣ; златото и среброто сѣ толкози меккы, щото отъ тѣхъ не може са направи сѣчиво. А какъ щѣше челѣкъ да копае и да оре земята, ако да не бѣ желѣзото? Но природата не е дала желѣзото готово; тя му казала: ей тука има за тебе съкровище, ако ти стигне ума да са въсползовашъ отъ него, ако са потрудишь върху него. Твърдѣ нарѣдко са намѣрва въ земята желѣзо въ чистъ видѣ, а почти вынѣгы е въ руда т. е. смѣсено съ глина, варъ и други вещества. Като извадятъ рудата отъ рудницитѣ, за които ный по-нарѣдъ четохмы, турятъ ѣ въ особенны пещи, които имѣтъ видѣ на кула; въ тѣзи пещи турятъ катъ руда и катъ каменны вѣглища и слѣдъ туй стопяватъ рудата. Изъ горнилото истича желѣзо, което въ този видѣ са зве *чугунъ*. Чугунтъ не може да са кове както ковѣтъ желѣзото въ ковачницата; но той може да са стопява, и отъ растоненъ чугунъ могатъ да са лѣжатъ